

Sygn. akt IV Ca 269/13

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2013 r .

Sąd Okręgowy w Słupsku Wydział IV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym

Przewodniczący: SSO Andrzej Jastrzębski

Sędziowie: SO Dorota Curzydło (spr.)

SO Mariusz Struski

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.

z udziałem D. J., T. J. i Skarbu Państwa – Starosty S.

o wpisanie w dziale III Kw. Nr (...) służebności przesyłu na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 31 stycznia 2013 r. sygn. akt Dz. Kw nr (...) Rep. Kw. Nr (...)

p o s t a n a w i a :

oddalić apelację

Sygn. akt IV Ca 269/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca (...)w G.domagała się wpisania prawa służebności przesyłu w dziale III Kw. Nr (...)na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Słupsku dnia 28 grudnia 2011 r. IX Ns 392/11, zarządzenia nr 13 z dnia 10 maja 1978 r. zarządzenia nr 57 z dnia 30 grudnia 1988 r., art. 2 ust.1, art.5 ust.3 ustawy z dnia 5 lutego 1993 r. o przekształceniach własnościowych niektórych przedsiębiorstw państwowych o szczególnym znaczeniu dla gospodarki państwa, art. 8 ust.2 ustawy dnia 13.07.1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych oraz przepisów ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji, § 3 ust. 3 zarządzenia nr 205/Org/93 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 r., aktu notarialnego Rep. A (...)z dnia 12 lipca 1993 r., odpisu pełnego wnioskodawcy z KRS. Do wniosku dołączył kserokopię odpisu pełnego z rejestru przedsiębiorstw, odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 28 grudnia 2011 r. IX Ns 392/11 o stwierdzeniu służebności przesyłu na rzecz Skarbu Państwa, wypis aktu notarialnego – aktu przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego Zakład (...)w spółkę akcyjną, potwierdzone (przez radcę prawnego będącego pełnomocnikiem wnioskodawcy) następujące dokumenty: zarządzenie Naczelnego Dyrektora Zakładów (...)w B.z dnia 10 maja 1978 r. w sprawie działania Zakładu (...)w S., zarządzenia Prezesa Rady Ministrów nr 57 z dnia 30 grudnia 1989 r. w sprawie podziału niektórych przedsiębiorstw z grupy we Wspólnocie (...)i (...) (...), zarządzenie nr 205/ORG/93 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 w sprawie podziału przedsiębiorstwa państwowego Zakład (...)w S.wraz protokołem zdawczo – odbiorczym.

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2013r. Sąd Rejonowy w Słupsku oddalił wniosek. Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie wskazał na wynikający z art. 626⁸ § 2 k.p.c. ograniczony zakres kognicji sądu w postępowaniu wieczystoksięgowym oraz podkreślił, że podstawą wpisu w księgach wieczystych mogą być wyłącznie dokumenty

określone są w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2001 r., Nr 124, poz. 1361) zgodnie z którym wpis może być dokonany na podstawie dokumentu z podpisem notarialnie poświadczonym, jeżeli przepisy szczególne nie przewidują innej formy dokumentu. Wskazał nadto, że stosownie do treści art. 245 § 1 k.c. do ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego stosuje się odpowiednio przepisy o przeniesieniu własności a forma aktu notarialnego jest potrzebna tylko dla oświadczenia właściciela, który prawo ustanawia. Stwierdził, że wnioskodawca nie dołączył takiego dokumentu. W ocenie Sądu pierwszej instancji dołączone do wniosku prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 28 grudnia 2011 r. IX Ns 392/11 stwierdza nabycie przez Skarb Państwa przez zasiedzenie, służebności przesyłu na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr (...) położonej w K.. Dołączone do wniosku kserokopie pozostałych dokumentów również zdaniem Sądu nie potwierdzają nabycia przez wnioskodawcę tej służebności. Podkreślił, że ze względu na ograniczoną kognicję, sąd wieczystoksięgowy nie może prowadzić żadnych ustaleń, ani przeprowadzać dowodów. Konstatował, że brak dokumentu, spełniającego wymogi art. 31 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece stwierdzającego nabycie przez wnioskodawcę służebności przesyłu, stanowi przeszkodę do wpisu i w oparciu o art. 626⁹ k.p.c. oddalił wniosek o wpis.

Z postanowieniem nie zgodził się wnioskodawca, który zaskarżył je w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

- naruszenie przepisów postępowania art. 626⁹ k.p.c. poprzez jego bezzasadne zastosowanie, polegające na przyjęciu, iż zachodzą przesłanki oddalenia wniosku skarżącej Spółki o wpis w księdze wieczystej;
- naruszenie przepisów postępowania art. 626⁸ § 1 i § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na błędnym uznaniu, iż z dokumentów dołączonych do wniosku nie wynika następstwo prawne wnioskodawcy;
- naruszenie przepisów postępowania art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z 361 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, polegające na braku uzasadnienia przez Sąd dla odmowy uznania, iż skarżąca (...) S.A. w G. nie jest następcą prawnym Skarbu Państwa;
- naruszenie przepisów prawa materialnego art. 31 ust. 1 oraz art. 32 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece w zw. z art. 245 § 1 i § 2 k.c. poprzez bezzasadne zastosowanie, polegające na przyjęciu, iż niezbędną przesłanką do dokonania wpisu ograniczonego prawa rzeczowego w księdze wieczystej w niniejszej sprawie jest legitymowanie się oświadczeniem właściciela w formie aktu notarialnego, który to prawo ustanawia;

W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez dokonanie wpisu w dziale III księgi wieczystej nr (...) na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w G. zgodnie z wnioskiem.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

O ile słusznie zarzucił wnioskodawca, że w rozpoznawanej sprawie w sytuacji, gdy swoje prawo do służebności (której zasiedzenie zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądowym), wywodził z następstwa prawnego nie istniała konieczność przedstawienia oświadczenia właściciela w formie aktu notarialnego (art. 32 u.k.w.h.) to uchybienie to pozostaje bez wpływu na prawidłowość rozstrzygnięcia. Natomiast w pozostałym zakresie zarzuty wnioskodawcy nie zasługują na uwzględnienie.

W przypadku, gdy podmiot ubiegający się o wpis w księdze wieczystej powołuje się na następstwo prawne, które nie wynika z mocy prawa, powinien to następstwo wykazać za pomocą stosownych dokumentów. Jak trafnie wskazał Sąd pierwszej instancji wpis w księdze wieczystej może nastąpić, jeżeli wnioskodawca przedstawi dokumenty o jakich mowa art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz.U. z 2001r., Nr 124, poz. 1361 ze zm.) zwanej dalej u.k.w.h. Podkreślenia przy tym wymaga, że ze względu na wymagania stawiane w tym przepisie oraz innych szczególnych przepisach (por. art. 250 § 1 k.p.c. w odniesieniu do dokumentów urzędowych) podstawą wpisu nie może być kserokopia dokumentu (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 12 stycznia 2012 r.

IV CSK 251/11 Lex 1163965) , nawet jeżeli jej zgodność z oryginałem została poświadczona przez pełnomocnika strony będącego adwokatem lub radcą prawnym.

Wnioskodawca w celu wykazania swojego następstwa prawnego przedstawił wypis aktu notarialnego – aktu przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego Zakład (...)w spółkę akcyjną, który niewątpliwie spełnia wymogi dokumentu w oparciu o który może nastąpić wpis. Jednak treści tylko tego dokumentu nie jest wystarczająca dla ustalenia zakresu następstwa prawnego z uwagi na brak jakiegokolwiek wzmianki w treści aktu o tym, że służebność wchodzi w skład przekształcanego przedsiębiorstwa. Zatem tylko na podstawie tego dokumentu wpis nie mógł zostać dokonany. Niewątpliwie pozostałe przedstawione przez wnioskodawcę dokumenty to jest zarządzenie Naczelnego Dyrektora Zakładów (...)w B.z dnia 10 maja 1978 r. w sprawie działania Zakładu (...)w S., zarządzenie Prezesa Rady Ministrów nr 57 z dnia 30 grudnia 1989 r. w sprawie podziału niektórych przedsiębiorstw z grupy we Wspólnocie (...)i (...)(...)zarządzenie nr 205/ORG/93 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 w sprawie podziału przedsiębiorstwa państwowego Zakład (...)w S.oraz kserokopie protokołu są dokumentami, które umożliwiłyby ustalenia ewentualnego następstwa prawnego, dokumenty te nie są jednak dokumentami o jakich mowa w art. 31 ust, 1 u.k.w.h. Wskazane zarządzenia są dokumentami urzędowymi , które powinny zostać złożone w oryginale lub w urzędowo poświadczonym przez organ który je wydał odpisie lub wyciągi (art. 250 § 1 k.p.c.) . Skoro wnioskodawca przedstawił jedynie ich kserokopie poświadczone za zgodność z oryginałem przez radcę prawnego to za prawidłową , nie naruszającą art. 626⁸ § 1 i 2 k.p.c. i art. 626⁹ k.p.c, należy uznać ocenę Sądu pierwszej instancji, że brak jest podstaw do dokonania wpisu bowiem wnioskodawca nie przedstawił wymaganych prawem dokumentów.

Nie może odnieść zamierzonego skutku zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. Przyczyną odmowy wpisu nie było – co zarzuca skarżący- uznanie przez Sąd , że wnioskodawca nie jest następcą prawnym Skarbu Państwa lecz (na co wyraźnie wskazuje lektura uzasadnienia zaskarżonego postanowienia) brak dokumentów na podstawie których wpis mógłby być dokonany. W sytuacji, w której dołączone do wniosku dokumenty nie mogły stanowić podstawy wpisu Sąd pierwszej instancji nie miał obowiązku badania ich treści pod kątem istnienia następstwa prawnego wnioskodawcy i dawania temu wyrazu w uzasadnieniu swojego orzeczenia.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.